

Distansutbildning och flexibelt lärande. E-learning – Från Hermods till MOOC

Föredrag vid:
Gamla Gardet, Västerås,
141010

Bengt Olsen
European Community Networks AB

Några projekt

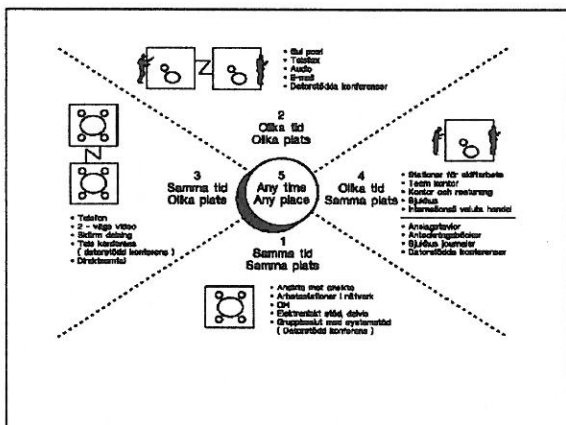
- 1962 första prog kurs vid UU
- 1968 utv chef UDAC. Ledde många stora projekt, Elema, X69
- 1972 "världspatent" automatisk fokusering -Emisarie
- 1974 Epost, QZ, NIH mail
- 1975 samarbetssystem
- 1975-86 v ordf COST11
- 1980-93 utv av PortaCOM
- 1990 PortaCOM defactostandard DU
- 1990 DECAD, 3 gen DU
- 1995-2003 Fjärran men nära, 5 p kurs KTH

Ingen vetenskaplig utläggning

- Några nedslag där min verksamhet har tangerat eller varit djupt involverad i distansutbildning.
- Observationer kring vilken typ av flexibelt lärande som kan passa för vilka ämnen, kursens omfattning, resp för olika personer (ålder, studievana, motivation etc)
- Olika typer av pedagogik (självstudier, "blended learning", lärarledd utbildning, kollaborativt lärande).

Att prata kring

- Jag vill ge en historisk översikt
- Behovet av ut- och fortbildning / fortbildning - hitta flexiblere former
- Vad är poängen med distansutbildning och flexibelt lärande?
- Vilka tekniska hjälpmedel behövs? Klassrummet, läromedel, lärare (allt från rena självstudier, till lärarlett), administration. Kollegialt lärande är oerhört starkt.
- Vilka erbjuder distansutbildning idag?
- Vilka system finns det? Oj, alldeles för många.
- Vad är problemet? Vilka faktorer måste man ta hänsyn till?
- Vilka är de senaste trenderna, är det något nytt?

Ökat utbildningsbehov p g a:

- Teknikutveckling
- Utflytt av verksamhet till låglöneländer
- Organisationsförändring
- Decentralisering
- Arbetsutvidgning
- Delegering
- mm.

Flexibel utbildning - behoven

- Den stora bristvaran i dagens samhälle är tid och välutbildade kreativa människor.
- Därför måste vi utnyttja befintliga kunskapsresurser bättre och utveckla nya på det effektivaste sättet.
- Glöm inte att man kan ha funnit en poäng med klassrum och lärare. Man har kanske inte gjort helt fel i 1000 år! Många e-learningförespråkare tycks ha glömt.
- Det är stor brist på utbildade distanslärare!!!

E-utbildning

Vi utgår från den definition som IT företagets utbildningsråd tog fram år 2000.

- *"E-utbildning är synkron och asynkron användning av nätverk och utbildningsplattformar för kursutveckling, distribution av läromedel, administration och lärande.*
- *E-utbildning erbjuder valmöjligheter vid kursval och genomförande av studier med särskild tyngdpunkt på flexibelt, problemorienterat lärande under samverkan med andra studerande med stöd av en handledare.*
- *E-utbildning omfattar även lärande genom samverkan i formella och informella kollegiala nätverk.*

Vad är flexibelt lärande?

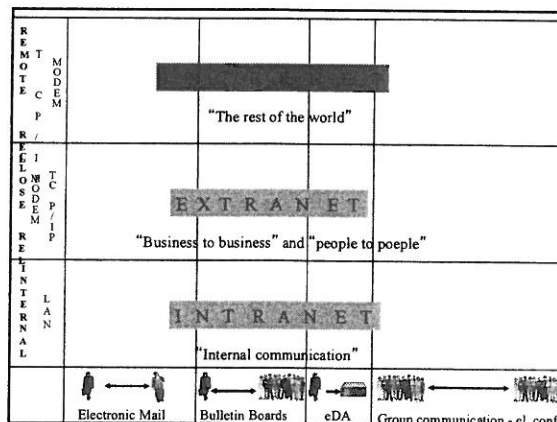
- Kan det vara skillnad på att läsa på distans och lära på distans?
- Vilka är behoven i samband med flexibelt lärande
- Kommunikationens betydelse i läroprocessen.
- Olika typer av elever/lärande vs olika typer av ämnen, olika typer av plattformar - varför funkar det olika för olika lärande?
- e-learning - varför envisas användare med att fortsätta använda FirstClass? Många andra system verkar ha en livstid på 3 år. Skolan i datorn.
- Vilka är de vanligaste misstagen i dagens e-learning?
- Fjärran men nära - en stölbildande utbildning av blivande lärare i flexibel utbildning. Folkbildningen fortsätter medan högskoleansvariga för e-lärande verkar ha egna agendor för experiment.

Milestones i distansutbildning

- 1898 Hermods brevkurser
- 1920-40 Radiotjänst spec utbildningsprogram
- 1961 Skol-TV
- 1960-2006 Plato (U Illinois, CDC, Umdac, QZ, KTH, Stig Björklund)
- 1978 Utbildningsradion
- 1982 PortaCOM (europeisk de facto standard DU 1990). Uppfyllede dansk spec för miljö för 3 gen DU.
- EuroKom, 1985, var PortaCOM, liksom
- DECAD projektet 1990-93 (ett av hundra)
- EuroPACE (Tage Frisk, 1990, CRE, PaceCOM)
- DUKOM, Distum, CFL (Centr flex lär),...
- 1995 Folkbildningsnätet
- 1997 e-Learning explosionen, nära fiasko

Vem deltar i DU och varför?

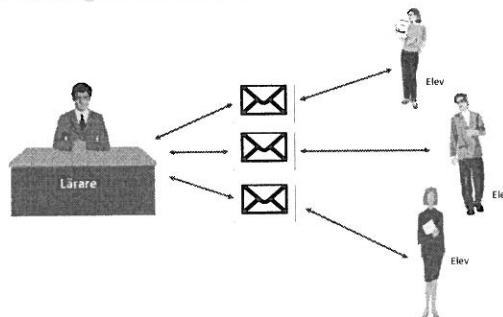
- DU billigare
- Frihet välja tidpunkt
- Ortsoberoende
- Man sparar resurser, men vad?
- Skickliga lärare (i princip större chans hitta)
- Elever som inte kan ta del i vanlig undervisning
- Elever med handikapp
- Utbud intressanta kurser
- Utbildningsmaterial allt bättre

Några personligheter/aktörer inom (svensk) distansutbildning.

- John A Bååth, t ex Handbok för distansutbildare
- Stig Björklund KTH
- Börje Holmberg, nestor
- Carl Holmberg m fl
- Varje univ o högskola i Sverige har numera ett team som jobbar kring e-lärande, "ingen nämnd och många glömda". Håsar och håpar.
- Folkbildningen (folkhögskolor o studieförbund)

Första generationens DU - "Hermods"

Distansutbildningens utmaningar

- studenterna är isolerade
- stora krav på självdisciplin
- eleverna saknar tävling och jämförelse
- studenternas arbetsinsats är okänd
- tiden mellan att uppgiften sänts in tills man får den tillbaka rättad kan vara för lång
- Eleverna har olika behov av stöd

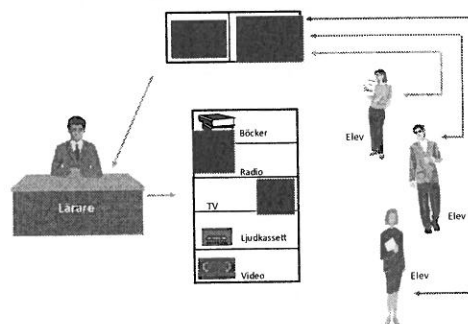
Distansutbildningens utmaningar

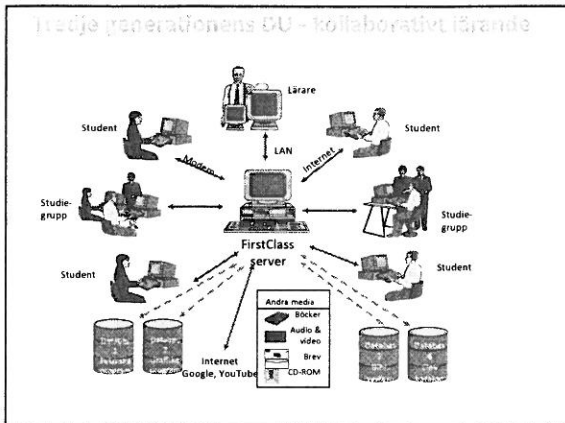
- högt antal avhopp
- enorm mängd papper/e-post
- tidsgränser hålls inte
- saknar social kontakt
- studenterna lär sig inte av andra studenters problem och lösningar

Distansutbildningens utmaningar

- tiden det tar för kommunikationen mellan lärare och elev är alltför lång för att spela en dynamisk roll i inlärningsprocessen
- klassrumseffekten, gruppkommunikationen saknas

Andra generationens DU

University of the World

- Föreslogs av James Grier Miller (avled 2002) omkring 1980. EDUCOM mm. Systemteori.
- Ville distribuera läromedel och TV kurser via satellit.
- Svenska PortaCOM skulle användas som virtuell klassrum/skola.
- James lyckades inte säkra finansiering.
- Bengt träffade honom senast på hans 74-årspari i hemmet i San Diego onsd 18 juli, 1990.

Remote but near – scope.

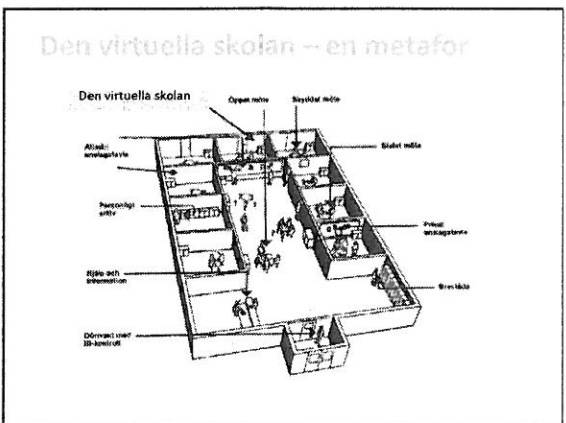
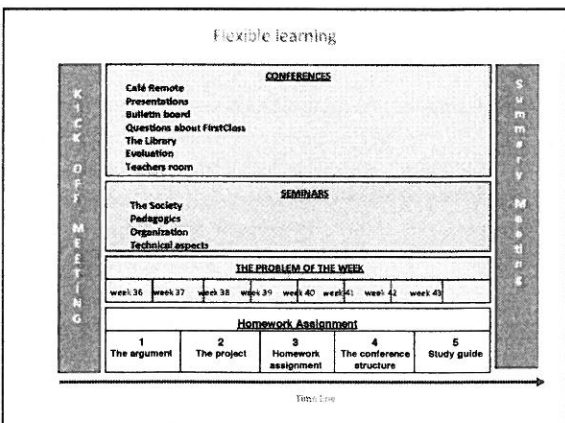
A teaching-the-teacher course on academic level for becoming distance coaches

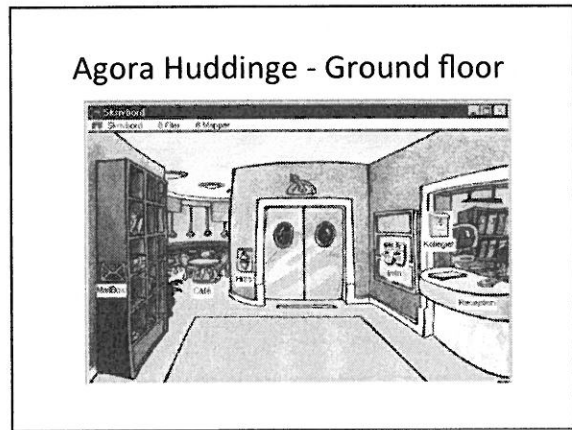
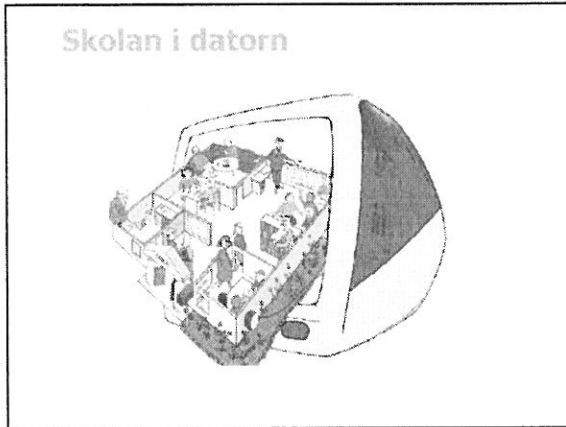
- Problem oriented learning, POL
- I learn: planning, realizing, creative pedagogics, how to be a leader on a distance, design of study material, to build your own electronic classroom
- Critical success factors, the new role of the teachers, how to activate the students
- The importance of the social communication process for the study result
- Evaluations

Conference structure

- Café
- Staff-room
- Notice-board
- Student-room
- Questions about FC
- Library
- Evaluation
- Directory
- Seminars
- Homework assignments
- Problem of the week

08/09/97 Copyright Rolf Carlsson Datakonsult AB 1997 12

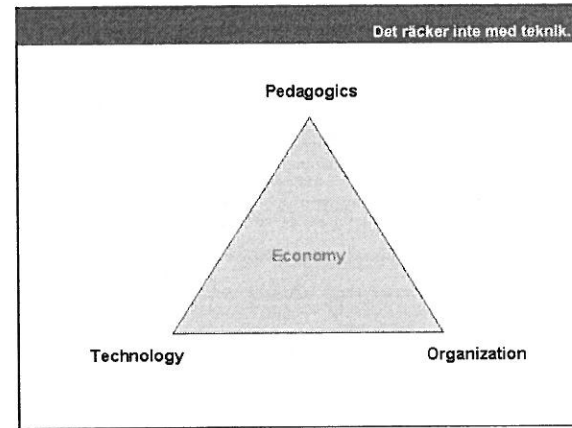
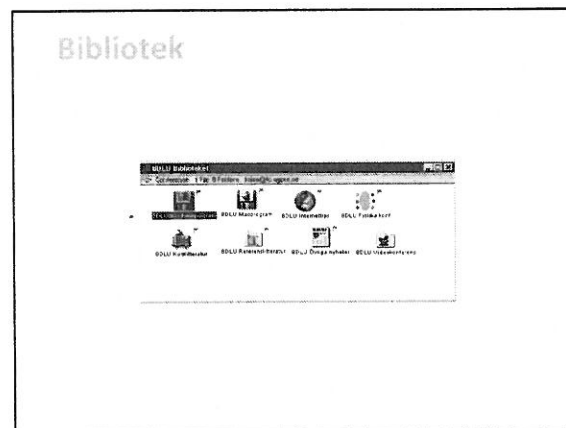
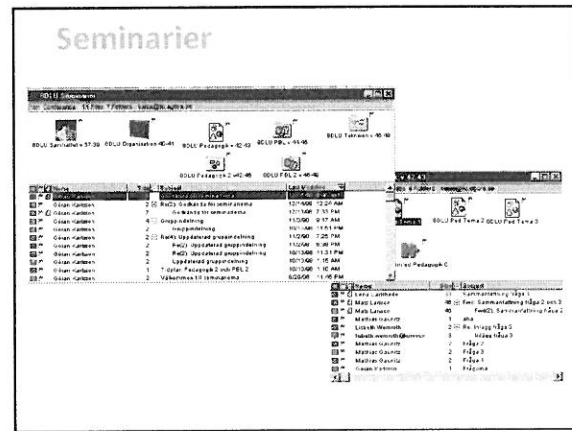

Kursplan vid distansutbildning

Media

Kursvecka

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Vanligt möte	○									○										○
Whiteboard/chat	○	○	○	○						○	○	○	○							○
Videokonferens																				
Datorkonferens																				

Vad är bra eUtbildning?

- Fokuserar på studentens behov, inte utbildarens
- Drar fördel av "nätet", direkt, alltid, var som helst, när som helst (inom rimliga gränser)
- För samman människor för att samarbeta och lära tillsammans
- Personifiera, kombinationer "på begäran"
- Utnyttjar och integrerar flera inlärningsmetoder
- Integrerar administrativa funktioner för uppföljning och kontroll av studier och utbildningen som sådan

4e generationens distansutbildning e-Learning 2.0

- 1990 Lanserades termen flexibelt lärande i Sverige
- 1990 När man enkelt kan inkorporera rikare läromedel än text, t ex filmsnuttar, omröstningar i 3 Gen DU, så kan det vara dags att säga att vi nått 4 Gen DU.
- 1995 Var som helst när som helst, dvs etablerat Internet. Fjärran men nära kurserna (dvs 3 Gen).
- 2005 genom hundratals sociala medier, YouTube, Wikis, blogs etc, så finns förutsättningarna för många aktörer
- 2005 Sömlös blandning asynkrona och synkrona metoder och multimedia. Spel, appar, finns utrymmer för innovationer ...
- 2005 någorlunda mogen administration o regelverk
- 2012 stort utbud kurser och stjärnföreläsningar, MOOC
- 2012 Individen stor roll och valmöjligheter

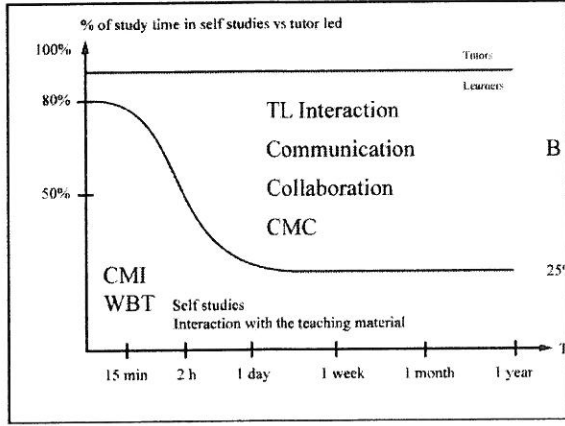
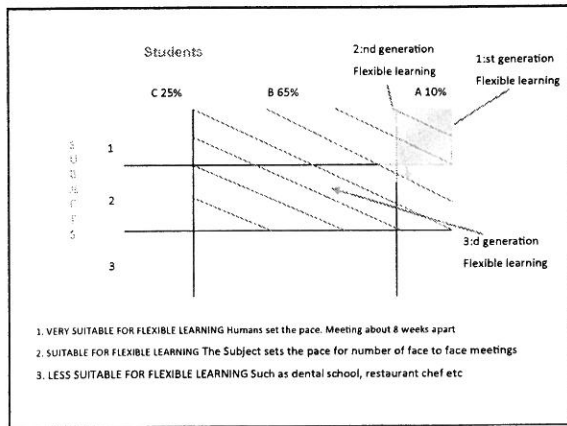
Önskemål om ny funktionalitet i 4e generationens DU system

- Sociala nätverk och CoP
- Bloggar
- Wikis
- Social bookmarking
- Podcasting
- E-utvärdering
- E-portfolio
- VLE (virtual learning environment)
- E-inlämning
- Upptäckt av plagiat
- Omröstningar

FIRSTCLASS Den virtuella skolan

Vilka är de vanligaste misstagen i dagens e-learning?

- många tror att man kan göra sig kvitt lärare och klassrum och ersätta dem med ett läromedel tillhandahållet över Internet (i verkligheten 2 gen du)
- man inser inte att lärande är en social process mellan en grupp människor
- det är inte repetitionen som är kunskapens moder utan variationen
- man uppmanar glatt deltagarna att sända e-post till läraren så fort de känner för det - och förvånas över att de får alldeles för många e-brev att besvara
- man utnyttjar inte POL och kraften i den lilla gruppen

Lärplattformar (exempel)

- ATutor (öppen källkod)
- Blackboard Angel + WebCT
- It's learning
- Mentor e-learning
- Moodle (öppen källkod)
- Wiklass
- QuickPlace / QuickR
- Fronter
- Luvit
- Platon
- Ping Pong
- Sakai CLE (öppen källkod)
- FirstClass
- Reanet
- Share Point
- Desire2Learn
- Wikiversity e-Learning. Learning groups, learning by doing
- Drupal or Joomla open source

LMS-ursprungligen den administrativa delen av e-learning.

- IBM Kenexa LMS
- THiNQ Technologies
- Click2Learn
- LEAP LMS (Ernst & Young)
- Learning Space (IBM)
- Hyperwave
- SmartForce

Konferenssystem – historia Den virtuella skolan

- Emisarie (först i världen 1972)
- EIES (under ständig utveckling)
- Forum (först i Europa 1975 på QZ)
- Planet
- COM / KOM, svenskbyggt ca 1978, inspir av EIES
- Cosy
- VAX Notes
- PortaKom (COST 11, KOMunity Software) europeisk defacto standard för distansutbildning)
- SuperCOM (ej kommersiellt tillgänglig).

Samarbetssystem/konferenssystem 2010 -

FirstClass	Socialtext 4.0
Membro	Drupal 6.0
NING	Jive Social business software SBS 4.0
Mondo	Google+
39 degrees Basecamp /Highrise	IBM Lotus Quickr, Kenexa LMS
Yammer	EMC
Projektplatsen/ProjectPlace	Club on web
Exchange / SharePoint	Wiggio liknande Skype
Social Media 7	Discussware

Massive open online course (MOOC) since 2012.

A MOOC is an online course aimed at unlimited participation and open access via the web. In addition to traditional course materials such as videos, readings, and problem sets, MOOCs provide interactive user forums that help build a community for students, professors, and teaching assistants.

Spec variant av 4:e gen distutbildning

Coursera

- A for-profit educational technology company founded by computer science professors Andrew Ng and Daphne Koller from Stanford University that offers massive open online courses (MOOCs). Coursera works with universities to make some of their courses available online.
- September 2014, Coursera has 9.2 million users in 750 courses from 111 institutions.
- Competitors are Udacity, edX, LearnStreet, MIT OpenCourseWare, m fl.

Kollegialt nätverk eller Communities of practice, CoP över Internet. Det informella lärandet.

- Det måste finnas en väl definierad grupp som är tillgänglig via nätet
- Det måste finnas genuina upplevda behov (marknad)
- Vad är det då man måste kunna göra?
- Man måste ha system som har rätt funktionalitet – nästan inget som erbjuds som "diskussionsforum" idag har det!
- Det skadar aldrig att ha en backspegel, rien de nouveau sous le soleil
- Allt ovan är nödvändigt, men det är inte tillräckligt!
- Nå, vad vinner man och hur gör man då?

Copyright © 2011 Bengt Olsson, European Community Networks AB

Hur man lyckas med kunskapsnätverk

Det måste finnas genuina upplevda behov

- de potentiella deltagarna måste själva uppleva behoven, resp. övertalas prova
- hur kan vi dela erfarenheter (och vara säkra på vem som tar del)?
- hur kan vi utnyttja varandras kompetens (under förutsättning av ersättning)?
- samtliga deltagare måste uppleva direkt nytta
- nya saker skall vara möjliga, t ex träffas fast man inte har tid samtidigt – brist på synkron tid, gott om asynkron tid
- låna fjädrar av kollegor och kunna mer tillsammans förstå givers gain, know who lika viktigt som know how
- competence management och lärande i arbetet, fortbildning

Copyright © 2011 Bengt Olsson, European Community Networks AB

Det skadar aldrig att ha en backspegel "rien de nouveau sous le soleil"

- jag var VD för KOMunity Software, som just byggde världens då mest använda groupware PortaCOM 1985-1993
- eftersom användarinterfacen inte vara så bra, så måste funktionalitet och nyttoförsläelse vara desto bättre – idag tycks det vara tvärt om
- Sverige skulle klara sig långt bättre om dagens välutbildade ungdomar byggde på gårdagens kunskap hellre än att skapa nytt från början, för då blir det ofta sämre än gammalt, om än i nya kläder.
- de konferenssystem och mötessystem som togs fram under 80-talet hade mycket högre funktionalitet än dagens!!! Skaffa pejl, far och utveckla sen! De gamla hjulen var bra nog!

Copyright © 2011 Bengt Olsson, European Community Networks AB

Veta mer om ledarskap och kunskapsdelning på distans?

- Vill du veta mer, skaffa boken om ledarskap på distans!
- Här behandlas även flexibelt arbete och lärande
- Kollegiala nät o CoP
- Likheten ledarskap och lärarskap

Våga samarbeta i säkra sociala media!

önskar Bengt

